

Lunds universitet
Förlag- och bokmarknadskunskap
Institutionen för kulturvetenskaper
Handledare: Sara Tanderup Linkis
Examinator: Sara Kärrholm
2023-05-30

Erika Andersson
FBMK12

Vertikal kurering?

Kureringen hos vertikalt integrerade digitala abonnemangstjänster
Av Erika Andersson

Sammanfattning

Denna uppsats undersöker sambandet mellan kurering och vertikal integration i strömningstjänster på den svenska bokmarknaden. Det empiriska materialet består av en intervju med strömningstjänsten Storytel, intervjuer med tre svenska förlag samt extern kommunikation från BookBeat och Storytel. I uppsatsens empiriska material ingår även en kvantitativ granskning av innehållskureringen hos BookBeat och Storytel. Uppsatsen har via det empiriska materialet kartlagt hur dessa tjänster arbetar med kurering och på så sätt skapat en förståelse till hur kurering fungerar som praktik. Analysen placerar vidare denna praktik i en social kontext. Genom att placera kurering i denna kontext har analysen med hjälp av Bhaskars teori om kurering, Bourdieus teori om fält och kapital samt konceptet om "gatekeepers" från medieteorin synliggjort makten som ligger i kurering. Analysen visar att strömningstjänster som är vertikalt integrerade i sin kurering främjar innehåll från förlagsverksamhet som ingår i samma koncern som dem. I uppsatsen introduceras begreppet "vertikal kurering" för att beskriva den kurering där det finns en agenda att lyfta fram vertikalt integrerat innehåll. Uppsatsen menar att strömningstjänster som nyttjar vertikala kurering är omöjlig att förstå som oberoende distributörer.

Nyckelord: Kurering, Vertikal integration, Strömningstjänster, Bokmarknaden, Gatekeeper

Titel: Vertikal kurering? - Kureringen hos vertikalt integrerade digitala abonnemangstjänster

Författad av: Erika Andersson vid Institutionen för kulturvetenskaper

Lunds universitet, VT 2023

INLEDNING	1
SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR	2
TIDIGARE FORSKNING	3
METOD OCH MATERIAL	5
Insamlandet av kvalitativ data och hur den analyserats	6
Insamlandet av kvantitativ data och hur den har analyserats	7
TEORETISKT RAMVERK	8
BAKGRUND	9
ANALYS	10
Hur arbetar bokrelaterade strömningstjänster med innehållskureringen?	10
Hur påverkar kureringens form vilket innehåll som lyfts fram i den?	15
Påverkar den vertikala integrationen innehållskureringen hos BookBeat och Storytel?	18
Hur ser kureringen ut hos BookBeat och Storytel?	21
Blir du lönsam, lilla bok?	23
KONKLUSION OCH DISKUSSION: VERTIKAL KURERING	25
KÄLLFÖRTECKNING	27
EMPIRISKT MATERIAL	31
BILAGA 1	33
BILAGA 2	34
BILAGA 3	35

Inledning

Under januari år 2023 anmälde strömningstjänsten Nextory förlagsgruppen Storytel Books till Konkurrensverket på grund av ”missbruk av dominerande ställning”. Detta var resultatet av en långtgående konflikt mellan de båda parterna. Konflikten grundade sig i att Storytel Books menade att Nextory betalade en för låg ersättning till deras förlag och att strömningstjänsten aktivt hade dolt titlar från förlagsgruppen i tjänsten (Laxgård 2022a). Detta är den andra stora konflikten som stått mellan en strömningstjänst och en förlagsgrupp under de senaste åren. Under år 2018 pågick en likartad konflikt mellan Bonnierförlagen och strömningstjänsten Storytel där Bonnierförlagen menade att ersättningsnivån från tjänsten var för låg och att Storytel aktivt gömt undan deras titlar i tjänsten (Hanner, O’Connor och Wikberg 2019:20).

Något som är intressant med dessa konflikter är att det inte går att tala om en intressekonflikt mellan producenter och distributörer eftersom de båda förlagsgrupperna är vertikalt integrerade med varsin strömningstjänst. Vertikal integration innebär att flera led i distributionskedjan ägs av samma aktör (Sevenius 2003:20). Förlagsgruppen Storytel Books och strömningstjänsten Storytel ingår båda i Storytelkoncernen. Bonnierförlagen är i sin tur vertikalt integrerade med strömningstjänsten BookBeat då båda ingår i Bonnierkoncernen.

Idag har digitala abonnemangstjänster en central roll på den svenska bokmarknad och Svenska Förläggareföreningen räknar fyra av dem till stora aktörer. Dessa är de ovan nämnda BookBeat, Nextory och Storytel samt Bokus-play (Wikberg 2022:71). Eftersom både BookBeat och Storytel är vertikalt integrerade med förlagsverksamhet finns det anledning att fråga om denna integration påverkar deras roll som distributörer. Vertikal integration innebär att ett företag blir mindre beroende av externa aktörer eftersom varuutbudet mellan olika delar av distributionskedjan görs internt inom företaget (Perry 1989:186–188). Något som kan antas påverka vilket innehåll strömningstjänsterna väljer att distribuera.

På den svenska bokmarknaden finns det dock en branschpraxis att återförsäljare, oavsett ägare, har avtal med en mängd olika förlag (Hanner, O’Connor och Wikberg 2019:20). Detta innefattar även de vertikalt integrerade strömningstjänsterna. Eftersom både BookBeat och Storytel distribuerar böcker från förlag utanför deras respektive koncern menar vissa forskare att dessa tjänster får en ställning som oberoende aktörer på marknaden (Berglund och Tanderup Linkis 2022:13). Branschpraxisen har vidare inneburit att innehållskatalogen hos de olika svenska strömningstjänsterna i hög grad består av samma titlar (Hanner, O’Connor och Wikberg 2019:20). Det likartade utbudet gör att det finns ett behov hos respektive

strömningstjänst att särskilja sig från sina konkurrenter. I Storytels företagsbeskrivning går följande citat att finna (Storytel 2018:19):

For most subscription services within media & entertainment today, it is of central importance to outperform competitors in both the creation and *curation* of content. (Min kursivering)

Begreppet kurering syftar till att skapa ett värde till innehållet genom att välja ut, arrangera och kontextualisera det så att konsumenter lätt kan upptäcka det (Bhaskar 2016:91). Hur kureringen utformas och vilket innehåll som lyfts fram i den blir följaktigen ett sätt för strömningstjänster med likartat innehåll att positionera sig mot varandra. Kurering innebär även att värdet för ett innehåll inte enbart ligger i det faktiska innehåll som producerats utan även i hur eller om distributören väljer att presentera det i sin kurering. Värdet som skapas i att lyfta fram ett utvalt innehåll måste vidare sättas i relation till den vertikala integrationen på marknaden.

Det finns en diskurs på den nordiska bokmarknaden kring att vertikalt integrerade strömningstjänster i första hand försöker få användare att konsumera det innehåll som producerats inom samma koncern som tjänsten (Neraal 2023, Määttä 2022:42, Jägerhorn 2021). Denna diskurs måste dock ställas i kontrast till rapporten *Konkurrensen på digitala plattformsmarknader i Sverige* som Konkurrensverket publicerade år 2021. I rapporten framkom att myndigheten inte fann det vanligt förekommande att vertikalt integrerade strömningstjänster på bokmarknaden aktivt skulle undanhålla böcker från andra förlag (Konkurrensverket 2021:104). Vidare kan ovanstående diskurs även sättas i relation till de forskare som menar att en majoritet av innehållet som exponeras för användarna ser snarlikt ut i alla stora strömningstjänster (Hanner, O'Connor och Wikberg 2019:21).

Det råder följaktligen ingen konsensus över huruvida kureringen hos de strömningstjänster som är vertikalt integrerade med en förlagsverksamhet påverkas av detta eller ej. Eftersom innehållet i strömningstjänsterna är likartat är sättet de kurerar innehållet betydelsefullt för hur de positionerar sig mot varandra. Detta tillsammans med faktumet att strömningstjänster via kureringen skapar ett värde till innehållet som lyfts fram gör frågan om kopplingen mellan kurering och vertikal integration relevant att granska närmare.

Syfte och frågeställningar

Syftet med denna uppsats är skapa en djupare kunskap om sambandet mellan kurering och vertikal integration på den svenska strömmingsmarknaden för böcker. Detta ämnar uppsatsen göra genom att skapa en förståelse till hur kurering fungerar som praktik och vidare genom att placera in denna praktik i en social kontext. Eftersom vertikalt integrerade strömningstjänster

och förlag ingår i samma koncern menar denna uppsats att de inte kan förstås som oberoende aktörer från varandra. När kureringen hos en vertikalt integrerad strömningstjänst sätts in i en social kontext måste den följaktligen inte bara sättas i relation till strömningstjänsten, utan till hela den koncern som tjänsten ingår i. Utifrån denna sociala kontext blir det vidare möjligt att skapa en förståelse till motivationen bakom utformandet av kureringen och även till vad utformandet av olika tjänsters kurering innebär för olika aktörer på den svenska bokmarknaden. Mer specifikt ämnar uppsatsen undersöka hur de vertikalt integrerade strömningstjänsterna BookBeat och Storytel har utformat och arbetar med sin innehållskurering. De frågeställningar som leder uppsatsen undersökning är:

- Hur arbetar svenska bokrelaterade strömningstjänster med innehållskureringen?
- På vilka sätt påverkar strömningstjänsters kurering tre svenska förlags strategier för att få synlighet i dem?
- Hur påverkar kureringens form vilket innehåll som lyfts fram i den?
- Påverkar den vertikala integrationen innehållskureringen hos BookBeat och Storytel?

Tidigare forskning

Den vertikala integrationen på den svenska bokmarknaden är något som undersökts av ett flertal forskare (Steiner 2015, Steiner 2014, Rimm 2014, Sundin 2012). I dessa studier avhandlas inte strömningstjänster i förhållande till vertikal integration. Förklaringen till detta är att endast ett fåtal eller inga förlag var vertikalt integrerade med en strömningstjänst när dessa studier utfördes. På bara ett decennium har strömningstjänsterna på den svenska bokmarknaden blivit starkt kopplade till förlagsverksamhet vilket gör det relevant att studera om detta påverkar deras roll som distributörer.

I studier av strömningstjänsternas roll på bokmarknaden finns en tendens att beskriva vertikalt integrerade strömningstjänster som oberoende distributörer och som separata aktörer från förlagsindustrin. På grund av detta har frågor rörande vertikal integration mellan förlag och strömningstjänster sällan avhandlats. Detta innebär att det till stor del saknas en typ av kunskap om hur vertikal integration påverkar distributionen av böcker i strömningstjänster. Genom att utgå från perspektivet att vertikalt integrerade aktörer är delar av samma koncern som förlagsverksamhet kan vissa slutsatser i tidigare studier av svenska strömningstjänster problematiseras.

Digitala distributörers tillgång till användardata är något Thompson menar ger dem en större kunskap om konsumenter jämfört med förlag (2021: 172–174). Berglund och Tanderup

Linkis menar att samma logik gäller för de digitala abonnemangstjänsterna på bokmarknaden (2022:11). Detta resonemang kräver dock att strömningstjänster är separata aktörer från förlagsverksamheten, något som inte är fallet med vertikalt integrerade aktörer.

Faktumet att två strömningstjänster är vertikal interagerade med förlagsverksamhet är dock något som är föremål för diskussion i ett flertal studier. Berglund och Tanderup Linkis lyfter faktumet att strömningstjänster genom att äga innehåll blir mindre beroende av externa aktörer (2022:13). Värt att notera är att Berglund och Tanderup Linkis trots detta faktum ändå menar att vertikalt integrerade strömningstjänster kan förstås som oberoende aktörer eftersom de distribuerar innehåll från andra förlag på marknaden (2022:13).

I en rapport för Svenska Förläggareföreningen påvisar Hanner, O'Connor och Wikberg att kopplingen mellan de två största abonnemangstjänsterna och de två största förlagsgrupperna gör att de vertikalt integrerade strömningstjänsterna garanteras en stor innehållskatalog. Något som de menar innebär att förlagen som har en egen strömningstjänst kan stärka sin förhandlingsposition gentemot andra strömningstjänster (2019:20).

Hanner, O'Connor och Wikberg menar vidare att denna vertikala integration kan innebära ett mer jämlikt förhållande mellan strömningstjänster och förlag, eftersom båda verksamheterna då anpassar sig för vad som blir lönsamt i både produktionen och distributionen (ibid). För vertikalt integrerade aktörer handlar lönsamhet om att göra investeringar så att värdet av utbyte är störst när det sker mellan dem, jämfört med om det skulle göras med andra företag inom respektive del av produktionskedjan (Perry 1989:188). Detta innebär således att de vertikalt integrerade aktörerna kan skapa ett mer jämlikt förhållande mellan de olika delarna av verksamheten och även få en starkare förhandlingsposition jämfört med andra aktörer på marknaden. Vilka konsekvenser detta innebär för de förlag och distributörer som inte är vertikalt integrerade är däremot inget som berörs i rapporten.

Ett par studier lyfter risken eller antagandet att vertikalt integrerade strömningstjänster kan nyttja koppling mellan produktionen och distributionen genom att lyfta fram det internt producerade innehållet i tjänsten (Berglund 2021:140, Määttä 2022:42). Värt att notera är att detta enbart nämns kort i studierna och inte är huvudfokus för dem. Tanken om att distributörer styr konsumenterna mot internt producerat innehåll är dock något som är huvudfokus i studier av andra strömmingsmarknader. Napoli, som är professor i offentlig politik med inriktning på studier av medieinstitutioner, menar att orsaken bakom varför strömningstjänster för film och tv manipulerar sökningar mot egenproducerat innehåll är eftersom de ekonomiskt inte kan riskera att detta innehåll inte upptäcks av konsumenterna (2016: 348).

Ovanstående studier berör alla hur vertikal integration kan påverka kurering av innehållet på strömningstjänster. Hur den faktiska kureringen fungerar är dock inget som undersökts i dessa studier. Det finns ett flertal studier inom förlagsstudier som berör kurering (Berglund 2021:138, Berglund och Steiner 2021:20–23, Murray 2019, Striphas 2015). När dessa studier berör kurering är det dock enbart i form av algoritmer. Både Storytel och BookBeat använder sig av kurering i form av algoritmer men de använder sig även av mänsklig kurering.

Mänsklig kurering är något som inte berörts i studier av digitala abonnemangstjänster för böcker med det har berörts i ett antal studier av strömningstjänster för musik (Bonini och Gandini 2019, Eriksson, Fleisher, Johansson, Snickars och Vonderau 2019:61). Dessa studier diskuterar content curators, med andra ord mänskliga medarbetare på strömningsplattformar som fattar beslut över vilket innehåll som ska lyftas fram till användarna. I sin studie över content curators på Spotify och Apple Music visar medieforskarna Bonini och Gandini hur dessa medarbetare baserar sin kurering på en redaktionell och algoritmisk logik (ibid). Värt att notera är att dessa studier aldrig talar om mänsklig kurering hos vertikalt integrerade aktörer.

Genom att skapa en förståelse till kurering som en praktik som görs av människor blir det tydligt att den influeras av olika faktorer i den sociala kontext som omger den. Detta innebär vidare att det måste skapas en förståelse till vilken logik som styr denna kurering för att förstå själva kureringen.

Metod och material

Då uppsatsen undersöker vertikalt integrerade strömningstjänsters utformning av och arbete med kurering består analysverktyget av en triangulering bestående av en kvalitativ och en kvantitativ innehållsanalys. En kombination av kvalitativa och kvantitativa metoder gör det möjligt att få olika typer av information och perspektiv på samma frågeställning, vilket bidrar till att skapa en djupare förståelse till fenomenet som undersöks (Creswell 2014, Denscombe 2004). För att kunna svara på hur de vertikalt integrerade strömningstjänsterna utformat sin kurering är det först relevant att kartlägga hur den de facto ser ut.

Detta har gjorts med hjälp av en kvantitativ innehållsanalys. Denna typ av metod är ett bra redskap för att undersöka omfång och kan därmed användas för att säga något generaliserande om ett större material (Nilsson 2010:119). Genom att använda detta analysverktyg har det därmed varit möjligt att få kunskap om hur innehållskureringen i strömningstjänsterna ser ut. Denna metod ger dock ingen kunskap om vilka motiv eller orsaker som ligger bakom varför kureringen utformning ser ut som den gör. Då kurering handlar om att skapa värde till ett innehåll genom att någon väljer ut, kontextualiserar och presenterar det för en publik innebär

det att kurering är en social process som alltid existerar i relation till människor och organisationer. För att förstå varför en social process ser ut som den gör är det nödvändigt att förstå motivationen bakom de organisationer och människor som utformat den (Thompson 2021: 489). För att nå denna kunskap har en kvalitativ innehållsanalys tillämpats.

Den kvalitativa innehållsanalysen är en reflektiv och tolkande process som via ett teoretiskt perspektiv gör det möjligt att studera den latenta innebörden i det som uttrycks i materialet (Østbye, Knapskog, Helland & Larsenet 2004:63,65, 238). Med hjälp av Bhaskars teori om kurering, Thompsons tillämpande av Bourdieus teori om fält och kapital samt medieteorins förståelse av gatekeepers har det varit möjligt att skapa en förståelse till motivationen bakom varför de vertikalt integrerade strömningstjänsternas kurering är utformad som den är.

För att göra innehållsanalysen möjlig har det varit nödvändigt att samla in relevant data från materialet som undersökts. Vilken typ av data detta är, hur den samlas in och hur analysen av den gått till skiljer sig beroende på om den är kvalitativ eller kvantitativ. Nedan presenteras hur datainsamlingen genomförts.

Insamlandet av kvalitativ data och hur den analyserats

För att skapa en förståelse till strömningstjänsters motivation och syfte bakom utformningen av kureringen har det varit relevant att få deras perspektiv på detta arbete. Den metod som bäst lämpar sig för att nå denna information är intervju, eftersom den gör det möjligt att ta sig an perspektivet från den som intervjuas och därmed ger en djupare inblick i vilka motiv och mål som driver denne (Thompson 2021:490).

För att få en djupare kunskap om deras arbete med kurering skickades en förfrågan om intervju till de båda vertikalt integrerade strömningstjänsterna, där Storytel valde att medverka, medan BookBeat avböjde. Den intervjuade medarbetaren från Storytel arbetade direkt med strömningstjänstens kurering vilket bidrog med flera insikter över hur det praktiska arbetet med kurering fungerade hos Storytel¹. Detta har resulterat i att förståelsen av motivationen bakom Storytels kurering har blivit mer konkret än den samma för BookBeat, vilken istället blivit något mer spekulativ. Då BookBeat avböjde att medverka har det kvalitativa material som analyserats från dem bestått av information från olika webbsidor och jobbbannonser från dem samt intervjuer med dem och media. Även extern kommunikation i form av rapporter, jobbbannonser och information från Storytels webbsidor har använts för att kontextualisera intervjusvaren från dem. Denna kontext har bedömts som värdefull för analysen. Eftersom intervjupersonen från

---

¹ Här syftar benämningen Storytel enbart till strömningstjänsten och inte hela företagskoncernen.

Storytel godkänt att det i analysen framgår att svaren från intervjun kommer från strömningstjänsten Storytel har det följaktligen inte funnits något behov av att anonymisera detta faktum.

Strömningstjänsters kurering berör förlag vars titlar finns distribuerade i tjänsten. Det har följaktligen varit relevant att även få dessa aktörers perspektiv på strömningstjänsternas kureringsarbete. Då uppsatsens fokus är relationen mellan kurering och vertikal integration har det varit betydelsefullt att intervjua både förlag som är vertikalt integrerade och de som inte är det. Detta eftersom deras position och koppling till olika strömningstjänster skiljde sig åt och därmed bidrog med skilda perspektiv och upplevelse av olika strömningstjänsters kurering.

De tre förlag som intervjuats är ett förlag inom Bonnierförlagen, ett förlag inom Storytel Books och ett förlag utan koppling till någon strömningstjänst. De tre intervjuade förlagen hade alla gett ut skönlitterära titlar som förekom i topplistor på de olika strömningstjänsterna under uppsatsen författande. I analysen har förlagen som intervjuats anonymiserats och benämnts enbart utifrån om det är oberoende eller en del av någon av koncernerna. Skälet till anonymiseringen är för att förlagen uppgett att det tack vare den kända sig mer bekväma att dela med sig av sina åsikter i intervjuerna.

Det empiriska underlaget för den kvalitativa innehållsanalysen har samlats in och kategoriserats i ett manuellt kodschema. Kategorierna i analysens schemat har bestått av olika teman som återfunnits i materialet och som kan kopplas till studiens frågeställningar. Detta kodschema har använts för att analysera olika aktörers agerande och synpunkter med utgångspunkt i det teoretiska ramverket. Utifrån denna kategorisering har det vidare varit möjligt att plocka fram lämpliga citat från materialet för att stödja analysen.

Insamlandet av kvantitativ data och hur den har analyserats

Som tidigare noterats, har även en kvantitativ innehållsanalys gjorts. Syftet med denna analys har varit att skapa en bild över hur fördelningen mellan olika förlags innehåll ser ut i strömningstjänsternas kurering.

I denna undersökning har alla fyra strömningstjänster som Svenska Förläggareföreningen räknar till centrala aktörer granskats. Orsaken till detta är att ge en kontext till hur kureringen hos de vertikalt integrerade aktörerna ser ut jämfört med kureringen hos de som inte är vertikalt integrerade. Undersökningen har granskat vilka förlags titlar som förekommer i boktips och boklistor på tjänsternas utforsarsidor och i olika genrekategorier vid sju olika tillfällen. Då målet har varit att få fram ett material som går att generalisera utifrån har fokuset varit på de

listor och boktips som är lika för alla användare. Detta material har varit möjligt att urskilja via en jämförelse av det kurerade innehållet för olika användare i respektive tjänst.

Efter detta urval har innehållet kategoriserats i ett kodschema utifrån om det är utgivet av ett förlag inom Storytelkoncernen, ett förlag inom Bonnierkoncernen, ett oberoende svenskt förlag eller ett utländskt förlag. Detta har gett uppsatsen ett statistiskt material över andelen titlar från olika förlag och förlagskoncerner i respektive tjänsts kurering. Med hjälp av denna metod har det vidare varit möjligt att jämföra om resultatet från den kvalitativa analysen reflekteras i den kvantitativa.

Teoretiskt ramverk

För att beskriva strömningstjänsternas kurering har Bhaskars teori om kurering tillämpas. Kurering är ett begrepp som ursprungligen kommer från konstvärlden och handlar, som tidigare noterat, om att välja ut, arrangera och kontextualisera innehåll för att skapa ett värde till det (Bhaskar 2016:91). Överflödet av information och produkter i det moderna samhället har gjort att kurering idag i viss mån blivit viktigare än innehållet som kureras. Detta eftersom kureringen blivit en nödvändig funktion för att innehållet på digitala plattformar ska kunna upptäckas utan att någon aktivt sökt efter det (ibid:167–168).

Enligt Bhaskars ”The Curated Model of Selection” handlar kurering om att sakkunnigt matcha produkter med konsumenter (ibid:99). Detta innebär att effektiv kurering grundas i expertis, smak och omdöme. Om målet med kurering istället handlar om att uppfylla krav från någon annan eller är mer fokuserad på vilken produkt som kureras så innebär det att hela kureringsprocessen blir irrelevant och förlorar sitt syfte (ibid:306). Bhaskar menar vidare att kurering måste förstås befinna sig på ett spektrum där den kan vara mer eller mindre influerad av människor eller maskiner (2016:234). Bhaskars teori bidrar med mycket kunskap över kureringens olika funktioner och syften men då den till mycket diskuterar kurering på ett abstrakt plan behövs en komplimenterande teori för att beskriva hur människor praktiskt arbetar med kurering.

När Bonini och Gandini studerar kurering på musikströmningstjänster använder de sig av begreppet ”gatekeeper” från medieteorin för att benämna de mänskliga medarbetare som arbetar med kurering. Inom medieteorin används begreppet gatekeeper för att beskriva de olika tekniska, kulturella eller sociala filter som influerar distributionen av kulturella varor (Bonini och Gandini 2019:3). En gatekeeper är följaktligen en person eller funktion som styr över informationsflödet i en särskild kanal eller plattform. Då gatekeepers reglerar informationsflödet är det de som kontrollerar vilket innehåll som når publiken (Larsson

2014:90, Benham 2020). Vad teorin om gatekeepers bidrar med till Bhaskar teori om kurering är insikten om vilken makt som ligger i att styra informationsflödet. När en gatekeeper väljer vilket innehåll som ska presenteras för målgruppen innebär det de facto att denne även väljer vilket innehåll som inte ska lyftas fram (Shoemaker & Vos 2009:10). Makten som ligger i kurering blir vidare möjlig att förstå genom att placera in den i ett socialt fält.

Bourdieu's teori om fält och kapital gör det möjligt att studera en social kontext som ett fält vars utformning styrs av de komplexa relationerna mellan de individer och organisationer som befolkar det (Thompson 2010:4). Individen eller organisationens position i fältet avgörs av dessa tillgångar, med andra ord dessa kapital (Thompson 2010:3–5, Bourdieu 2000:314).

Två typer av kapital har bedömts som särskilt relevanta i diskussionen om kurering på digitala abonnemangstjänster. Dessa är de kapital som Thompson benämner som informationskapital och intellektuellt kapital. Informationskapitalet utgörs av användardata som digitala distributörer samlar in när någon använder deras plattform (Thompson 2021:172). Det intellektuella kapitalet syftar till det immateriella innehållet som förlagen äger och producerar (Thompson 2010:6).

Bakgrund

Innan analysen lämpar det sig med en närmre redogörelse över de fyra strömningstjänster som svenska Förläggareföreningen räknar till stora aktörer på marknaden.

Storytel grundades år 2005 som en oberoende distributör på marknaden men under mitten av 2010-talet började deras roll att förändras. Under år 2013 förvärvade de flera ljudboksförlag och näst kommande år började de även att förvärva förlag med fysik produktion. Detta innebar att Storytel inte enbart verkade som distributör utan även som producent. När de år 2016 förvärvade Norstedts förlagsgrupp, den näst största förlagskoncernen i Sverige, förstärktes deras position som producent ytterligare. I Storytel ingår idag strömningstjänsten Storytel, förlagskoncernen Storytel Books och Storytel Publishing som arbetar med digitala utgivning.

Utvecklingen av BookBeat kan ses som ”raka motsatsen” till Storytels utveckling. BookBeat lanserades som en del av Bonnierkoncernen år 2016. Bonnierkoncernen har länge varit den ledande mediekoncernen i Sverige. I den ingår flera tidningar och förlag i olika länder varav sjutton svenska förlag ingår i koncerndelen Bonnierförlagen. Utöver förlagen så ingår även nätbokhandeln Adlibris och den fysiska bokhandeln Pocketshop i koncernen.

De andra två stora tjänsterna på marknaden, Bokus-play och Nextory, ingår inte i samma koncern som någon produktionsverksamhet vilket innebär att de inte vertikalt integrerade. Bokus-play som grundades år 2018 ingår dock i Bokusgruppen där även bokhandelskedjan

Akademibokhandeln och nätbokhandeln Bokus ingår. Detta innebär att Bokus-play är horisontellt interagerad med flera andra distributionsverksamheter. Något som gör Nextory, som grundades år 2015, till den enda aktören som inte är integrerad med andra distributörer eller förlag på den svenska bokmarknaden.

Som noterat ovan är det branschpraxis för återförsäljare, oavsett ägare, att ha avtal med en mängd olika förlag (Hanner, O'Connor och Wikberg 2019:20). Detta gör att olika strömningstjänsters titelkataloger i hög grad innehåller samma titlar. Vilket vidare antas vara förklaringen till varför det är så sällsynt att samma konsument använder sig av flera olika strömningstjänster för böcker samtidigt (ibid:39). Något som inte är fallet för exempelvis strömningstjänsterna för film och tv, där det är vanligt förekommande att samma konsument betalar för flera strömningstjänster samtidigt (Myndigheten för press, radio och tv 2022:3). Detta kan förklaras med att det inom film och tv-branscherna finns en norm att de olika strömningstjänsterna tävlar mot varandra i att erhålla exklusiva rättigheter för innehållet (Napoli 2016:349).

Även om exklusivt innehåll är mindre vanligt förekommande i strömningstjänsterna för böcker så innebär det dock inte att det inte finns. Både Storytel och BookBeat erbjuder originalproduktioner som enbart går att tillgå via deras tjänster. Storytel har använt sig av denna strategi i flera år och har idag över 1500 originalproduktioner medan BookBeat under året 2023 lanserat sin första originalproduktion som var exklusiv för tjänsten. Detta exklusiva innehåll måste förstås som ett intellektuellt kapital vilket de andra strömningstjänsterna saknar, men i förhållande till mängden innehåll i tjänsterna får detta kapital bedömas som relativt begränsat.

Kurering är, å andra sidan, något som alla strömningstjänster arbetar med och som gör att de kan positionera sig mot varandra. För att kunna förstå vertikalt integrerade aktörers kurering är det följaktligen nödvändigt att skapa en djupare kunskap till hur strömningstjänsterna på den svenska bokmarknaden faktiskt utformat och arbetar med sin innehållskurering.

Analys

Hur arbetar bokrelaterade strömningstjänster med innehållskureringen?

Genom att skapa en förståelse till hur svenska bokrelaterade strömningstjänster arbetar med innehållskurering gör det även möjligt att förstå de olika strategier som förlag tillämpar för att få synlighet i de olika tjänsterna. De fyra stora digitala abonnemangstjänsterna för böcker har alla innehållskataloger med mellan femtiotusen och en miljon boktitlar (Bokus u.å, Storytel u.å-a). För att användarna ska ha möjlighet att navigera bland alla titlar har innehållet kurerats. I

Bokus-play, BookBeat, Nextory och Storytel är innehållet kurerat i form av sidor för utforskning, boklistor, boktips och bokrekommendationer.

I diskussioner om kurering brukar det ofta göras en uppdelning mellan den kurering som är maskindriven och den som är mänsklig (Bhaskar 2016:114, Bonini och Gandini 2019). Enkelt förklarat så bygger maskindriven kurering på algoritmer och data, medan mänsklig kurering är den kurering som skapas manuellt (Bhaskar 2016:109). I förhållande till strömningstjänsterna går det vidare att dela upp den maskindrivna kureringen till om den är individanpassad eller generell.

Individanpassad kurering skapas utifrån den användardata som tjänsten samlar in när en konsument använder sig av plattformen. Denna data kan bestå av information om vilka böcker användaren konsumerat tidigare och hur denne navigerat sig på plattformen. Kureringen som bygger på användardata anpassas således specifikt efter den enskilde konsumenten vilket reflekteras i listor som: ”Dina nyheter” och ”Rekommenderas för dig”. Den generella maskindrivna kureringen bygger på statistik från insamlad användardata och tar sig form i listor över titlar som flest användare konsumerat, sökt efter eller lagt till i sina bokhyllor.

Att skilja mellan manuell, individanpassad och generell kurering är dock lättare att göra i teorin än i praktiken. Som Bhaskar noterar, finns det inte någon tydlig gräns mellan mänsklig och maskindriven kurering. Han menar att all kurering måste förstås befinna sig på ett spektrum där den kan vara mer eller mindre influerad av människor och maskiner (2016:234). Detta går att urskilja i strömningstjänsternas kureringsarbete, där både BookBeat och Storytel i sin externa kommunikation uppger att beslut om deras manuella kurering till viss del bygger på analys av data och statistik från tjänsten (BookBeat u.å, Storytel 2020). I en jobbbanners beskriver BookBeat (2023) även mer utförligt hur arbetet med deras manuella och maskindrivna kurering går till:

The curation of books is made partly manually (you choose relevant books to be presented in relevant spaces in the app) and partly automatically (top lists and algorithm based personal recommendations made by our Data Analyst and our Data Scientist *with input from you*). (Min kursivering)

Citatet ovan påvisar att det även finns ett mänskligt inflytande över algoritmerna. Eftersom data influerar de mänskliga kuratorernas val samtidigt som de mänskliga kuratorerna påverkar algoritmerna är det svårt att tala om en helt mänsklig kurering och en helt maskindriven kurering. Att göra en uppdelning mellan maskindriven och mänsklig kurering är dock relevant eftersom både strömningstjänsterna och förlagen vars böcker som distribueras på dem själva

gör denna uppdelning. Det går därmed utifrån detta att diskutera om tjänsten i högre grad har en kurering som primärt framstår som manuell eller maskindriven.

I varje strömningstjänst finns en sida specifikt gjord för att konsumenten ska upptäcka innehållet i tjänsten. Dessa sidor har namn som ”Utforska” (Bokus-play), ”Inspiration” (BookBeat), ”Upptäck” (Nextory) och ”Boktips” (Storytel). På Bokus-play, BookBeat och Nextorys var dessa sidor tydligt var präglade av en kurering som framstår som manuell. Innehållet hade kurerats efter olika teman och såg snarlik ut för alla användare, med endast ett fåtal listor som bygger på personliga rekommendationer. Storytels sida för utforskande skiljde sig från de övriga då den mer tydligt var individanpassad och förändrades efter hur konsumenten använde plattformen. Detta kunde ses i flera av de listor som förekommer på den vilka byggde på principen ”Eftersom du läst X” eller ”För att du sparade X”. Eftersom ”Boktips”-sidan på Storytel till stor del är individanpassad innebär det vidare att det finns en stor skillnad mellan vilket innehåll som presenteras för olika användare.

På strömningstjänsternas sidor för olika genre och kategorier är det dock tvärtom. Här var det istället Storytels kurering som till största del bestod av listor och rekommendationer som var tydligt manuellt kurerade vilka såg likadan ut för alla användare, medan de tre övriga tjänsterna hade mer tydligt maskinellt kurerade listor. Detta innebär att graden av manuell och maskindriven kurering skiljde sig mellan tjänsterna även om samtliga hade någon form av båda. Utifrån intervjuerna med förlagen var det tydligt att denna uppdelning mellan maskindriven och manuell kurering främst handlade om vilken strategi de tillämpade för att få exponering i strömningstjänsten. Generellt var uppfattningen bland de intervjuade förlagen att det var svårare att påverka den maskindrivna kureringen än den manuella.

I alla tjänster förekom generell maskindriven kurering i form av topplistor över de mest lästa böckerna och vidare var det vanligt förekommande med kategorilistor vars innehåll sorterades efter popularitet. Det intervjuade förlaget från Bonnierkoncernen menade att tjänstens andel av denna typ av kurering påverkade deras möjlighet att få exponering på plattformen. Detta förlag menade att tjänster vars kurering i hög grad bestod av ”begränsade” kategorier och listor gjorde det svårt för dem att påverka sin exponering i tjänsten. Med andra ord, för att en titel ska ligga i listan ”Topp 100 genom tiderna” så måste den vara en titel som kvalificerat sig för detta.

Maskindriven kurering tar sig dock inte enbart uttryck i generell kurering utan även i en individanpassad kurering. I intervjun med Storytel uppgav de att algoritmerna som ligger till grund för deras maskinellt kurerade listor till största del bygger på konsumenternas lyssningsbeteenden men också på den metadata som förlagen tillhandahöll dem med. Metadata

är en grundläggande funktion för upptäckbarhet på internet. Om en boks metadata är dålig innebär det att den blir osynlig för både algoritmer, kuratorer och konsumenter (Bhaskar 2013:276). De tre förlagen som intervjuats uppgav alla att de arbetade med att optimera och utveckla metadata för att ge titlarna så bra synlighet som möjligt i den maskindrivna kureringen. Men medan förlagen lämnar metadata till strömningstjänsterna för att öka synligheten så framgick det i intervjuerna att de själva hade lite kunskap över hur denna metadata används av tjänsten och hur den slutgiltiga konsumenten hittar till just deras titel.

Metadata är vidare bara en del i den maskindrivna kureringen. Som noterat ovan bygger en majoritet av Storytels maskindrivna kurering på användardata i form av kundernas lyssningsbeteende. Denna användardata handlar inte enbart om vilket innehåll som användaren väljer att lyssna på utan även hur den konsumerar det. Att i detaljnivå veta hur själva konsumtionen av innehållet sett ut är en förutsättning för en effektiv individanpassad kurering. När konsumentens möjlighet att upptäcka innehållet på plattformen anpassas efter vad den tidigare gjort i tjänsten bidrar användardata följaktligen till att skräddarsy rekommendationerna efter användarens unika intressen och preferenser (Thompson 2021:184).

Även om mycket av kureringen i strömningstjänsterna styrs av data så görs en betydande del av kureringen direkt av människor. Både Storytel och BookBeat har särskilda tjänster för den mänskliga kureringen i form av content curators. I intervjun uppgav Storytel att dessa medarbetare i mycket är ansvariga för hur innehållet i plattformen ska presenteras för konsumenterna. På sin hemsida beskriver BookBeat sina content curators på följande sätt (u.å):

They are BookBeat's (very cool and trendy) librarians. They curate our catalogues and make sure that our users can see the content that is most relevant to them. They organize our content so that the right books show up on the right lists.

BookBeat och Storytels content curators är inte de medarbetare som väljer vilket innehåll som ska finns på plattformen, men via kurering styr de vilket innehåll som ska exponeras för plattformens konsumenter.

Eftersom de fungerar som ett socialt filter som styr informationsflödet på plattformen kan de således förstås fungera som gatekeepers (Bonini och Gandini 2019:3, Larsson 2014:90). Detta innebär vidare att det ligger en stor makt hos dessa personer, då de genom att välja vilket innehåll som ska presenteras för konsumenten också väljer vilket innehåll som inte ska göra det (Shoemaker & Vos 2009:10). Både den manuella och maskindrivna kureringen på plattformen måste förstås som filter, som en boktitel måste passera för att exponeras för de användare som inte aktivt sökt efter den. Den stora skillnaden ligger i att det i den manuella kureringen görs ett

aktivt val från tjänstens content curator om vilket innehåll detta är. Men vad är det då som avgör om en content curator ska lyfta fram ett innehåll i kurationen eller inte?

Bonini och Gandini använder termen ”platform gatekeepers” för att beskriva de content curators som arbetar på strömningstjänsterna för musik (2019:3). Den stora skillnaden mellan dessa gatekeepers och andra former av gatekeepers i samhället är den enorma tillgången till data som de kan basera sina beslut på (ibid). Men om det enbart var data som var relevant, hade då mänskliga content curators varit nödvändiga?

Som Bhaskar noterar har algoritmer ingen smak som den baserar sin kuration på. Istället baseras valet om vilket innehåll som ska lyftas fram i den enbart på data (2016:116). Både BookBeat och Storytel beskriver sina content curators som storläsare, som håller koll på de senaste trenderna i bokvärlden och kallar dem sådant som ”book experts” och ”book lovers” (BookBeat u.å, Storytel 2020). Eftersom tjänsterna beskriver sina content curators på detta sätt är det tydligt att dessa medarbetare anses bidra med kunskap till kurationen som inte kan nås via data och algoritmer.

I en jobbbanners för en tjänst som content curator på Storytel uppger de att det i tjänsten ingår att via kreativa och genomtänkta sätt identifiera och lyfta fram ”dolda pärlor i deras katalog” (Storytel 2020). Detta innebär att Storytels content curators ska presentera innehåll som ligger utanför det typiska konsumtionsmönstret för plattformens användare. Något som den maskinella kurationen inte kan göra eftersom det inte finns någon funktion i data eller algoritmer som kan användas för att identifiera vad som gör något till ”en dold pärla.” Eftersom både BookBeat och Storytel arbetar på detta sätt med kuration innebär det att de på ett tydligt sätt kan styra vilket innehåll som exponeras för plattformens konsumenter. Då både BookBeat och Storytel är vertikalt integrerade blir det även viktigt att undersöka hur dessa tjänster avgör vilket innehåll som ska lyftas fram.

Kurationens syfte är enligt Bhaskar att inte bara ge användarna verktyg för att hitta innehåll utan även att upptäcka innehåll som de inte visste fanns (2016:116). I förhållande till strömningstjänsterna för böcker finns näst intill ingen extern information över vilka faktorer det är som påverkar content curators beslut över vilket innehåll som ska lyftas fram i kurationen. I intervjun med Storytel uppgav de att de hade interna guider och instruktioner över hur arbetet med kuration skulle gå till. Vidare beskrev de hur de olika manuellt kurerade listorna på plattformen skapas utifrån olika teman eller säsonger och att listor även kunde skapas på grund av olika faktorer som aktuella händelser eller populära filmatiseringar.

Samtliga förlag som intervjuades beskrev vidare hur de säsongvis presenterade utgivningen för strömningstjänsterna. I denna insäljningsprocess ger de olika förlagen förslag

på hur deras titlar ska kunna exponeras på bästa sätt och detta innefattar även att betala för vissa typer av exponering i tjänsterna. I intervjuerna berättade förlagen även att denna insäljningsprocess var väldigt lik insäljningsprocessen de hade med andra distributörer.

Av alla hundratusentals titlar som förekommer i strömningstjänsterna kan dock bara en bråkdel av dem väljas ut och presenteras i maskindrivna eller manuellt kurerade listor och rekommendationer. Vilket innehåll som lyfts fram i kureringen och vem som har makten att avgöra detta är något som beror på kureringsens form.

Hur påverkar kureringsens form vilket innehåll som lyfts fram i den?

Individanpassad kurering bygger, som tidigare noterat, på att strömningstjänsterna nyttjar användardata över hur en användare tidigare använt tjänsten för att anpassa specifika rekommendationer till denna. Att bygga kureringen runt användardata gör att makten i kureringen tillfaller den som har den data som kureringen baseras på, med andra ord strömningstjänsterna.

Information över hur den faktiska konsumtionen av innehållet ser ut är en oerhört värdefull information för förlaget som producerat det, eftersom detta ger dem en kunskap över exakt hur deras titlar har konsumerats (Berglund 2022). Användardata måste därigenom förstås som ett informationskapital vilket ger en stor makt till den aktör som har den. Detta eftersom det är en kunskap som är högt åtråvärd för andra aktörer på marknaden (Thompson 2021:434). Individanpassad kurering innebär följaktligen att strömningstjänsterna får en makt över innehållet som producenterna bakom det, i mycket, kan sakna. Detta synliggjordes i intervjun med det oberoende förlaget, där de menade att de hade svårt att veta hur deras titlar exponerades för kunderna i den individuella kureringen. Detta förlag uppgav också att de inte upplevde sig ha några verktyg för att påverka denna del av kureringen.

I fallet med vertikalt integrerade aktörer är dock inte informationskapitalet något som är exklusivt för strömningstjänsterna. I sin årsredovisning för 2022 uppgav Storytel (2023b:12):

Genom att kombinera styrkan i vår innehållskatalog med insikter från data som genererats av våra abonnenter, är vi unikt positionerade att förstå personliga preferenser vad gäller innehåll, vilket gör att vi kan [...] kalibrera konstnärliga och kommersiella kvaliteter i våra exklusiva Storytel Originals, och förfina våra skräddarsydda rekommendationer.

Storytel är följaktligen öppen med att den användardata som samlas in i tjänsten inte enbart används till kurering av innehållet, utan även påverkar produktionen av en viss del av det. Det innebär att det i Storytels fall finns en direkt korrelation mellan informationskapitalet och det intellektuella kapitalet i koncernen. Något som öppnar upp frågan över om användardata även

påverka innehållsproduktionen av fler delar i koncernen än Storytel Originals. Detta är dock en fråga som denna analys inte har haft möjlighet att svara på. Vad som det däremot går att konstatera är att när strömningstjänster använder en hög grad av individuell kurering ges det en stor makt till de aktörer som har tillgång till den användardata som denna bygger på. Vem som har tillgång till denna information kan därigenom skilja sig beroende på om tjänsten är vertikalt integrerad eller ej.

I fallet med generell maskindriven kurering så kan även den baseras på användardata i form av vilken typ av innehåll som konsumeras i tjänsten, men den kan även utformas efter när exempelvis en titel gjorts offentlig i tjänsten. På både BookBeat, Bokus-play och Nextory presenteras innehållet i de olika kategorierna i form av helt eller delvis generell kurering.

Nextory har ingen form av manuellt kurerade listor i sina kategorier utan presenterar enbart innehållet under en rubrik, så som "Feelgood" eller "Deckare". Böckerna i dessa kategorier sorteras automatiskt efter popularitet, vilket indikerar hur många användare som konsumerat dem. Bokus-play har ett antal kurerade listor i varje kategori, dels manuellt kurerade, dels topplistor över olika format och språk, exempelvis "Topplista engelska ljudböcker" och "Topplista e-böcker". Längst ner på kategorisidan presenteras sedan alla titlar som är kategoriserade under genren och dessa sorteras, liksom titlarna på Nextory, automatiskt efter popularitet. BookBeat innehåller, precis som Bokus-play, ett mindre antal manuellt kurerade listor samt en möjlighet att längst ner på sidan se alla böcker inom kategorin. I BookBeat sorteras dock dessa titlar automatiskt efter vilka som senast publicerats i tjänsten.

I den form av generell kurering som baseras på det innehåll som konsumerats i tjänsten, innebär det att konsumenterna till stor del är de som kurerar innehållet. I kureringen som bygger på popularitet innebär det att urvalet av innehåll baseras på vad Berglund kallar "best streamers". Med andra ord, det innehåll som många användare redan konsumerat på plattformen (2021:136). Detta gör att det vidare går att diskutera om denna typ av kategorisering ens bör benämnas som kurering. Som Bhaskar noterar, är kurering akten av att filtrera, välja ut, arrangera och kontextualisera innehåll för att skapa ett värde till det (2016:91,226). Topplistor är definitivt ett sätt att filtrera, arrangera och kontextualisera innehållet men frågan är om det i dem verkligen gjorts ett urval som adderar ett värde till innehållet. Enligt Bhaskar "The Curated Model of Selection" handlar kurering om att sakkunnigt matcha produkter med konsumenter (ibid:99). Topplistor är inte ett uttryck för detta, de är inte heller ett effektivt verktyg för att få konsumenter att upptäcka innehåll som de inte kände till sen tidigare. För att få expertisen i urvalet behövs följaktligen ett mänskligt perspektiv.

Alla strömningstjänster har en viss grad av mänsklig kurering, men i vilken grad tjänsterna använder sig av det varierar. Den mänskliga kureringen är vidare en typ av kurering som förlag tydligt har ett inflytande över. Som noterat ovan sker en insäljningsprocess mellan förlag och strömningstjänster, i vilka olika överenskommelser nås över hur titlar från förlagen ska exponeras i kureringen.

Förlaget från Bonnierkoncernen som intervjuades, uppgav att de hade en kontinuerlig kontakt med strömningstjänsterna och arbetade med att föreslå listor och kategorier där deras titlar kunde passa för att nå ut till kunderna. Två av förlagen uppgav vidare i intervjuerna att det var den manuella kureringen de upplevde att de hade möjlighet att påverka. Det oberoende förlaget beskrev det på följande vis:

Det är de manuella listorna man kan påverka, det är där man kan få utrymme. I de automatiserade eller personifierade listorna där är det svårare.

Båda förlagen som uttryckte denna åsikt påpekade dock i respektive intervju att det var strömningstjänsten som fattade det slutgiltiga beslutet om huruvida en titel skulle få exponering i den manuella kureringen eller inte. Detta visar att även om en viss makt över den manuella kureringen finns hos förlagen, så ligger den största delen av makten hos strömningstjänsterna. Något som reflekterar Thompsons tanke om att förlagens plats i den digitala distributionen sker på distributörernas villkor (2021:190).

Som tidigare framkommit, har den mänskliga kureringen en tydlig plats i listorna på kategorisidorna hos Storytel. Till skillnad från de övriga tre tjänsterna, finns det ingen möjlighet för Storytels användare att se allt innehåll som kategoriserats in i kategorin. Innehållet i de olika kategorierna presenteras istället i form av manuellt kurerade listor och boktips. Där Bokus-play och BookBeat i snitt innehåller mellan fem och tio manuellt kurerade listor i kategorierna, så innehåller Storytels sidor för kategorier ofta tjugo eller fler manuellt kurerade listor. Eftersom det inte är möjligt för användaren att se alla titlar som kategoriserats i kategorin innebär det att Storytels content curators har en stor makt i vad som användarna ges möjlighet att upptäcka i dessa kategorier.

Vikten av makten i den manuella kureringen blir särskilt relevant att diskutera i de fall där en strömningstjänst är vertikalt integrerad med förlagsverksamhet. Det oberoende förlaget som intervjuades uppgav att de upplevde en problematik i att två av strömningstjänsterna var vertikalt integrerade med de två stora förlagskoncernerna i Sverige, då de menade att: ” [...] där det finns förlagsintressen så har de [förlagen] lättare att få exponering.” Detta uttalande kan ses som ett uttryck för diskursen om att vertikalt integrerade strömningstjänster tenderar att

lyfta fram titlar från förlag i samma koncern i sin kurering (Neraal 2023, Määttä 2022:42, Jägerhorn 2021). Som tidigare redogjorts för, kan denna diskurs ställas i kontrast till Hanner, O'Connor och Wikbergs tanke om att innehållskureringen i strömningstjänsterna är så likartad att skillnaderna mellan de olika tjänsternas utbud framstår som minimala för den genomsnittlige konsumenteten (2019:21).

Frågan är således om innehållet i strömningstjänsterna kureras snarlikt eller om kureringen i de vertikalt integrerade tjänsterna tydligt reflekterar innehållet från de förlag som ingår i samma koncern? För att kunna svara på denna fråga är det först nödvändigt att förstå hur relationen mellan strömningstjänster och förlag som är vertikalt integrerade ser ut, samt om denna relation uttryckligen påverkar kureringen i tjänsterna.

Påverkar den vertikala integrationen innehållskureringen hos BookBeat och Storytel?

När distributörer och producenter inte ingår i samma koncern så kan deras olika typer av kapital bidra till att skapa en maktbalans mellan dem. Detta eftersom distributören är beroende av producentens intellektuella kapital och producenten saknar kunskap om informationskapitalet som distributörerna har (Thompson 2021:321). I fallet med vertikalt integrerat strömningstjänster finns det dock en direkt koppling mellan en viss del av det intellektuella kapitalet och informationskapitalet på plattformen. Detta innebär att det blir mindre beroende av andra aktörers intellektuella kapital.

När en producent och en distributör är vertikalt integrerade är deras primära mål att göra investeringar så att värdet av utbyte blir störst när det sker mellan dem, snarare än med andra företag inom respektive del av produktionskedjan (Perry 1989:188). Detta kan dels innebära att produktionen anpassas efter vad som är kommersiellt framgångsrikt hos distributören. Men det kan också innebära att distributörens huvudsakliga mål är att styra konsumenterna mot det innehåll som producerats internt inom koncernen.

BookBeat har ett uttalat mål att skapa en hållbar värdekedja för hela Bonnierkoncernen (Dahlgren 2018). För att skapa ett så stort värde som möjligt för respektive koncern borde i teorin kureringen hos Storytel och BookBeat vara vinklad mot det vertikalt integrerade förlagens utgivning. I intervjun med Storytel svarade de följande på frågan om förlaget bakom en titel spelar någon roll i deras arbete med kurering:

Vårt egenproducerade och exklusiva innehåll gör det möjligt för oss att särskilja oss från våra konkurrenter och har därför en viss särställning i kureringen.

I intervjun förtydligar sedan Storytel att innehållet som åsyftades med frasen ”egenproducerade och exklusiva” var varumärket Storytel Originals. Under studiens genomförande kunde Storytel Originals särställning i kureringen urskiljas, då listor med enbart detta innehåll förekom flera gånger på utforskarsidan och placerades högt upp i kategorier som ”Deckare”, ”Spänningsromaner” och ”Biografier”. Titlarna i dessa listor tenderade även att presenteras med mer än dubbelt så stor omslagsbild, jämför med omslagsbilder i övriga listor (Se bilaga 1).

Som framkommit ovan, är innehållsexklusivitet mindre vanligt förekommande i strömningstjänster för böcker, vilket gör att original-innehåll blir ett sätt som strömningstjänster kan utmärka sig från varandra. Detta är vidare Storytels argument för Storytel Originals framstående plats i kureringen. Likt Storytel har BookBeat originalproduktioner, men av dessa så är det bara en titel som är unik för tjänstens användare. Vid en granskning av plattformen återfanns inte någon särställning för dessa produktioner i BookBeats kurering.

Storytel är följaktligen tydliga med att en del av det vertikalt integrerade innehållet har en särställning i kureringen. I förhållande till andra titlar än Storytel Original som producerats inom koncernen menar dock Storytel att:

[...] i övrigt spelar den individuella boken och författarskapet, dess popularitet och/eller potential, samt lyssningsbeteende, större roll än förlaget som ligger bakom utgivningen.

Storytel svar här indikerar att förlaget bakom titeln är mindre relevant i arbetet med kurering än de övriga faktorerna, samtidigt påstår de dock aldrig att förlaget bakom en titel är helt irrelevant. När Storytel använde frasen ”egenproducerade och exklusiva innehåll” i intervjun, bekräftades det att frasen syftade till Storytel Originals. Men på grund av den vertikala integrationen är det dock inte enbart Storytel Originals som kan kvalificeras som Storytels egenproducerade innehåll. Det är följaktligen relevant att fråga vilket innehåll som Storytel själva räknar till sitt egenproducerade?

På Storytels hemsida finns det en kategori med namnet ”Våra böcker” (Storytel u.å-b). I denna lista förekommer titlar från både Storytel Original, Storyside och Barnbolaget. Dessa är alla förlag som ingår inom divisionen av Storytelkoncernen vid namn Storytel Publishing. Denna del av Storytel är en förlagsverksamhet som enbart sysslar med digital utgivning. Noterbart är att inga titlar från förlagen i Storytel Books presenteras under rubriken ”Våra böcker”. Detta indikerar att Storytel vill göra en gränsdragning mellan deras förlag med enbart digital utgivning och deras förlag med fysisk utgivning. Denna uppdelning indikerar även att Storytels definition av egenproducerat innehåll innefattar allt innehåll under divisionen Storytel

Publishing men inte Storytel Books. Detta antagande måste dock sättas i kontrast till följande citat från Storytels årsredovisning för år 2022 (2023b:12):

Vi kommer öka vårt fokus på Original-innehåll. Under 2022 släppte vårt dotterbolag Storytel Books och vårt världsledande ljudboks- och e-boksförlag Storyside över 10 000 titlar [...] inklusive över 150 Storytel Original-produktioner.

I årsredovisningen innefattas följaktligen även utgivningen av förlagen inom Storytel Books i uttrycket ”original-innehåll.” Detta visar att det innehåll som Storytel definierar som egenproducerat är väldigt varierande beroende på situation och kontexten. I förhållande till konflikten mellan Nextory och Storytel Books, valde Storytel att plocka bort allt sitt innehåll från Nextory (Wyser 2022), vilket även innefattade titlarna från Storyside och Barnbolaget. Detta påvisar ytterligare problematiken kring att definiera vilket innehåll som betraktas som Storytels egenproducerade.

Diskussionen ovan visar att allt innehåll som producerats inom Storytelkoncernen i mycket hänger samman oavsett om det är gjort inom Storytel Publishing eller Storytel Books. Utifrån detta är det relevant att återvända till hur dessa tjänster arbetar med kurering. Som beskrivit tidigare, påstår Storytel att förlaget bakom boken är mindre relevant än flera andra faktorer. Detta kan dock sättas i kontrast till följande citat från förlaget Storysides hemsida: ”På Storytels plattform har vi en unik möjlighet att sälja och marknadsföra våra titlar” (Storytel u.å.-c). Detta påstående visar att även Storyside har en viss särställning i Storytels kurering. Storyside är ett förlag som ingår i Storytelkoncernen men deras innehåll är, till skillnad från Storytel Original, inte exklusivt till Storytel plattformen. Detta indikerar att förlag inom Storytelkoncernen, oavsett huruvida innehållet är exklusivt för plattformen eller ej, har en viss särställning i kureringen. Frågan är följaktligen om detta enbart innefattar förlagen inom Storytel Publishing eller om det även gäller för förlagen inom Storytel Books? Något som först varit möjligt att svara på genom en faktisk granskning av Storytels innehållskurering, vilken presenteras i nästa kapital i analysen.

Till skillnad från Storytel, finns det ingen information från BookBeat över vilken roll som förlag har i urvalet i deras kureringsarbete. Som tidigare redogjorts för, har BookBeat själva en mindre utgivning av titlar under varumärket BookBeat men den största delen av förlagsverksamheten i Bonnierkoncernen faller inom Bonnierförlagen. BookBeat har en uttalad affärsstrategi som de beskriver på följande sätt (Dahlgren 2018):

Strategin från början har varit att nyttja Bonniers styrkor inte bara ekonomiskt och se på det som en totalaffär. Räkner man ihop hela kedjan går vår ägare nu resultatmässigt plus på oss [...]

Vilka ”icke-ekonomiska styrkor” från Bonnier som åsyftas framgår inte av uttalandet, men Bonniers förlagsverksamhet med innehållskataloger från över femton förlag är något som får bedömas som en enorm styrka för en strömningstjänst för böcker. Här är det också tydligt uttalat att strategin med BookBeat är att skapa värde inte bara för tjänsten, utan hela koncernen, vilket är en indikator för hur innehållet bör kureras för att bli mest lönsamt.

Det oberoende förlag som intervjuats uppgav att den vertikala integreringen hos BookBeat och Storytel påverkade deras möjligheter för exponering i tjänsterna då de menade att:

Den oberoende tjänsten [Nextory] är lättare att få exponering hos än hos den strömningstjänst som antingen är ägda av ett förlag eller äger förlagsverksamhet.

Detta uttalande, tillsammans med faktumet att en del av det vertikalt integrerade innehållet har en särställning i Storytels kurering, indikerar att innehållet inte kureras likartat i alla strömningstjänster. Frågan är dock om påverkan från den vertikala integrationen är synlig i tjänsternas faktiska kurering?

Hur ser kureringen ut hos BookBeat och Storytel?

Som tidigare nämnt menar Hanner, O’Connor och Wikberg att strömningstjänsternas innehåll är så likartat att skillnaden i utbudet är minimal för den genomsnittlige konsumenten (2019:21). En jämförelse mellan respektive strömningstjänsts topplista över de mest konsumerade böckerna i tjänsten visade dock att det under uppsatsens författande inte förekom en enda bok i topplistan hos alla fyra strömningstjänster samtidigt. Detta visar vikten av de val som tjänsterna gör i sin kurering. Även om alla strömningstjänster har ett likartat innehåll innebär inte det att innehållet är kurerat på samma sätt i de olika tjänsterna. När en strömningstjänst väljer vilket innehåll som ska lyftas fram i kureringen så styr den också vilken möjlighet deras användare har att upptäcka innehållet.

Som noterat ovan, finns en majoritet av det manuellt kurerade innehållet hos Storytel i deras genre och kategorisidor. Vid studiens genomförande hade Storytel i kategorin ”Feelgood” tjugotre manuellt kurerade listor. Av dessa listor hade i snitt hälften enbart innehåll från Storytel Books eller Storytel Publishing. Det förekom listor med titlar från andra förlag, men nästan alla listor bestod till en majoritet av titlar från Storytelkoncernen. I snitt var 74% av det kurerade innehållet i dessa listor från Storytel Books eller Storytel Publishing.

I fallet med den andra tjänsten som är vertikalt integrerad, BookBeat, så tar den manuella kurering främst tar plats på utforskarsidan och ser snarlik ut för alla användare. På grund av detta är det relevant att studera den sidan närmare. I min intervju med det oberoende förlaget

menade de att BookBeat placerar titlarna från Bonnierförlagen mer fördelaktigt i sin tjänst. Detta antagande reflekterades inte i den kvantitativa granskningen av plattformens ”Inspiration”-sida. De förlag som främst förekommer på denna sida var oberoende svenska förlag, vilka stod för i snitt 47% av de kurerade titlarna. Dock var Bonnierförlagens titlar tydligt representerade då i snitt 38% av innehållet på utforskarsidan bestod av titlar från dem. I de olika genrekategorierna bestod vidare den största andelen i det kurerade innehållet av titlar från Bonnierkoncernen med ett snitt på 43%, vilket därigenom kan förstås bekräfta antagandet från det oberoende förlaget. Att det i BookBeats maskindrivet kurerade lista ”Topp 100 genom tiderna” endast är en av de tio första titlarna som inte kommer från något förlag inom Bonnierkoncernen, kan vidare ses som en indikation på att titlarna från Bonnierförlagen till stor del har exponerats för BookBeats konsumenter.

Det är en stor skillnad mellan vilka förlags titlar som är manuellt kurerade på BookBeat respektive Storytel. Då innehållet som kurerats i de manuella listorna tydligt speglar det innehåll som producerats inom koncernen, går det att se konstatera att vertikal integration influerar kureringen i dessa tjänster. I både Bokus-play och Nextory² bestod majoriteten av det kurerade innehållet av titlar från oberoende svenska förlag. Detta gör följaktligen att innehållet som kureras i de olika tjänsterna skiljer sig stort och inte kan förstås som snarlikt.

I kategorin för deckare väljer BookBeat att lyfta fram boklistor med enbart titlar från Fjällbackaserien av Camilla Läckberg och serien om Joona Linna av Lars Kepler. Med andra ord: två väldigt populära serier från Bonnierförlagen (Se bilaga 2). Utformningen av dessa listor gör att en betydande del i den manuella kureringen är helt exklusiv för titlar från Bonnierförlagen. När dessa listor utgör en tredje del av det manuellt kurerade innehållet blir således kureringen av andra förlags titlar mycket mer begränsad i kategorisidan.

På kategorisidan för ”Deckare” på Storytel fanns en lista vid namn ”Deckardrottningar”. Noterbart är att två av titlarna i denna lista kommer från de produktiva och populära författarna Sofie Sarenbrant och Denise Rudberg. De senaste titlarna från dessa författare är utgivna av det oberoende bokförlaget Bookmark förlag. Det är dock ingen av dessa titlar som lyfts fram i listan på Storytel. Istället var de böcker som förekom i den *Ett litet snedsprång* från 2010 och *Vecka 36* från 2016. Respektive titel är utgiven från Norstedts förlag och Massolit förlag. Att det skulle vara en slump att dessa två förlag ingår i Storytel Books framstår inte som sannolikt, med tanke på den stora majoriteten av titlar från Storytelkoncernen i Storytels kurering. Ovanstående

---

² Värt att notera är att konflikten mellan Nextory och Storytel har lett till att inga titlar från Storytelkoncernen fanns tillgängliga på Nextory vid uppsatsens författande. Vilket därigenom måste förstås ha påverkat innehållskureringen i tjänsten.

exempel blir därigenom ett tydligt exempel på hur Storytel använder den manuella kurationen för att lyfta fram titlar från förlag inom samma koncern.

Det är tydligt att kurationen på Storytel och BookBeat i olika hög grad har påverkats av vertikal integration. Bhaskar menar att för att kuration ska vara effektiv så måste det primära målet med den vara själva kurationen. Om kurationen istället bygger på att uppfylla krav från någon annan eller om den bryr sig mer om vad som kureras i den än om själva kurationen så blir den irrelevant (2016:306). Som Bhaskar vidare beskriver, bör kuratorernas val grundas i expertis, smak och omdöme, vilket förklarar varför både BookBeat och Storytel efterfrågar att deras content curator är stora bokläsare. Problematiken som råder är att dessa tjänster till synes inte enbart baserar sitt arbete med kuration på ovanstående kriterier utan även vad som är mest ekonomiskt för plattformen. Detta innebär en vinkling mot innehåll som producerats inom samma koncern som tjänsten. Detta gör att det går att ifrågasätta om kurationen hos vertikalt integrerade aktörer därmed skapar ett värde till innehållet via sin kuration. Det öppnar också upp frågan om det i detta fall är möjligt att skilja kurationen från den vertikala integrationen eller om det är en kombination av båda? Blir det någon form av ”vertikal kuration” där innehållet som kurerat är viktigare än själva kurationen?

Blir du lönsam, lilla bok?

Under ett flertal år har den svenska strömningsmarkanden för böcker varit i en expansiv fas där det primära fokuset för verksamheterna inte har varit lönsamhet utan tillväxt. När företag tillämpar en tillväxtstrategi handlar det om att de vill öka sin marknadsandel och att detta är viktigare än kortsiktiga intäkter (Prowle och Lucas 2016). Detta innebär att det för digitala plattformar är viktigt att ha många konsumenter snarare än att få så bra betalt som möjligt för innehållet på plattformen. Många konsumenter innebär ett informationskapital i form av användardata som är attraktiv för andra aktörer på marknaden (Thompson 2021:435).

Under det senaste året har det dock skett ett skifte för strömningstjänsterna på bokmarknaden då både Storytel och Nextory har uppgett att fokuset för verksamheterna idag är lönsamhet snarare än tillväxt (Laxgård 2022b, Dahlgren 2023). I sin årsredovisning för 2022 uppger Storytel att de under 2023 också har ett tydligt fokus på att sänka sina innehållskostnader. Eftersom Storytel är en vertikalt integrerad aktör är innehållskostnaderna lägre för det innehåll som görs internt i organisationen, vilket innebär att de under 2023 har fokus på att förvärva fler förlag (Storytel 2023a:27). Fokuset på kostnaden för innehållet kan vidare komma att påverka kurationen av det. Detta återspeglas i följande citat från Storytels engelska version av årsredovisning för 2022 (2023a:3):

We are committed to constantly improve our audiences' ability to discover the genres and stories that are perfect for them by upgrading our data infrastructure, technology platform and our approach to content discovery and curation; all while paying close attention to the overall cost of content, which remains the largest driver of our overall cost of doing business.

Kureringen på Storytel kan följaktligen förstås som nära kopplat till kostanden av innehållet, vilket förklarar varför en majoritet av det kurerade innehållet kommer från Storytels egna förlagsverksamheter. När en användare konsumerar innehåll som finns inom koncernen så innebär det att kostanden för innehållet inte behöver betalas till någon extern aktör, vilket innebär att inkomsten från konsumtionen inte lämnar koncernen. Genom att kurera internt producerat innehåll så innebär det att fler användare ges en möjlighet att upptäcka och konsumera det, vilket är det mest lönsamma för Storytel.

Fokuset på kostnaden för innehåll kan vidare förklara varför titlar från Bonnierförlagen i undersökningen i snitt utgjorde 5% av det kurerade innehållet på Storytel. Avtal mellan Storytel och Bonnierförlagen skiljer sig mellan avtalen mellan Storytel och övriga förlag då detta avtal baseras på ett fastpris. Detta innebär att Storytel betalar mer ersättning för konsumtionen av Bonniers titlar än vad det gör med några andra förlag (Laxgård 2018). Att Storytel inte väljer att lyfta fram Bonniertitlar i sin kurering kan således förstås som ett aktivt val eftersom det helt enkelt inte är lönsamt för dem att göra detta.

Innebär då strömningstjänsternas fokus på lönsamhet några risker? Det oberoende förlaget som intervjuades menade att när fokuset för tjänsterna är lönsamhet så finns det en risk att oberoende förlag får det svårare att ta sig fram i det kurerade innehållet. De uttryckte det på följande sätt:

I marknaden som har varit under hela tillväxtperioden när det inte har varit något fokus på lönsamhet då är risken kanske mindre men den blir större när det är ett ökat lönsamhetsfokus. Där den största tjänsten försöker få så bra lönsamhet som möjligt blir det synonymt med att välja eget innehåll [...]

Detta är följaktligen risken för oberoende förlag, men det finns också en risk för strömningstjänsterna med den nuvarande kureringen.

I granskningen av Storytels kurering noterades att en majoritet av det manuellt kurerade innehållet till stor del var detsamma under en två månaders period. Vidare förekom samma titlar ett flertal gånger i de olika manuellt kurerade listor under samma kategori. Exempelvis så förekom *Sommaren då katten flyttade* av Printz Publishing i fem olika listor i "Feelgood" kategorin och *Flickvänskontraktet* av Lind & Co i fyra av dem. Då båda dessa förlag ingår i Storytel Books och går att än en gång ifrågasätta om denna kurering är gjord av en expert på böcker och som sakkunnigt matchat produkterna med konsumenterna. Det framstår snarare som

att det är viktigare att innehållet kommer från Storytelkoncernen än att det kureras attraktivt för plattformens användare.

Flickvänskontraktet förekom exempelvis i tre listor i rak följd i ”Feelgood” kategorin (Se bilaga 3). Att lyfta samma titel flera gånger i rad gör att kureringen repetitiv och denna form av kureringen kan följaktligen bidra till att innehållet på plattformen känns mindre än vad det är. I sin marknadsföring lyfter Storytel faktumet att de erbjuder konsumenten över en miljon titlar på sin plattform (Storytel u.å-a). Detta blir en form av sanning med modifikation. Om konsumenten inte får verktyg för att navigera sig på plattformen kommer en stor del av innehållet på den att förbli oupptäckt (Bhaskar 2016:203). Även om en miljon titlar finns tillgängliga på Storytel, är bara en liten del av dessa kurerade så att användarna kan upptäcka dem utan att söka efter dem.

Kurering är nödvändigt eftersom det är omöjligt att presentera allt innehåll på plattformen men då Storytels manuella kurering är repetitiv kan det innebära att plattformens innehåll upplevs som alltför begränsat och att användaren inte får möjlighet att upptäcka något nytt. Riskerna med detta kan vara att kunden upplever att denne redan konsumerat majoriteten av innehållet i tjänsten. Detta kan på sikt kan innebära att konsumenten tröttnar på plattformen vilket i sin tur leder till att tjänsten kan få svårt att behålla sina konsumenter.

Konklusion och diskussion: Vertikal kurering

Ovanstående analys har tagit sin utgångspunkt i diskussionen över huruvida innehållet hos vertikalt integrerade strömningstjänster kureras olika beroende på om det är skapat internt inom samma koncern som strömningstjänsten eller av externa aktörer. Syftet har varit att skapa en djupare kunskap om sambandet mellan kurering och vertikal integration på den svenska strömmingsmarknaden för böcker.

Analysen har genom att kartlägga hur strömningstjänster arbetar med innehållskureringen skapat en förståelse för kurering som en praktik. Genom att undersöka vem eller vad som påverkar eller påverkas av denna kurering, har analysen vidare kunnat koppla denna praktik till en social kontext. Denna sociala kontext utgörs av människor och organisationer i form av content curators, strömningstjänster, förlag och koncernen vilka alla har en möjlighet eller önskan om att påverka kureringen. När kureringen placerats i denna kontext har det vidare varit möjligt att påvisa den makt som ligger i själva handlingen av att kurera. I manuell kurering görs ett aktiv val av vilket innehåll som ska lyftas fram och därmed även vilket innehåll som inte ska göras det. Genom att påvisa relationen mellan plattformen och det intellektuella kapitalet hos aktörer som är vertikalt integrerade, har analysen kunnat påvisa att detta val i kurering i

vissa fall uttalat påverkas av vertikal integration. När sedan den faktiska utformningen av strömningstjänsters kurering analyserats, har uppsatsen också kunnat påvisa att den vertikala integrationen spelar en central roll i vilka titlar som exponeras för BookBeat och Storytels användare.

På det sätt som den sociala kontexten påverkar kureringen hos de vertikalt integrerade strömningstjänsterna, har det inneburit att kureringen förlorat sitt syfte. I den kurering som primärt lyfter fram titlar från förlag inom samma koncern är titlarna inte utvalda utifrån kuratorns smak och expertis, utan från den ekonomiska vinningen av att pengarna stannar inom koncernen. Detta är en form av kurering jag valt att kalla ”vertikal kurering”.

Som analysen visar finns det betydande risker med denna form av kurering. Detta då den dels innebär att oberoende förlag får svårare att nå ut till konsumenter, vilket på sikt kan innebära stora risker för mångfalden på den svenska bokmarknaden. Det senaste året har allt fler svenska förlag förvärvats av Storytelkoncernen eller Bonnierkoncernen (Dahlgren 2022). Detta har inneburit att titlar från fler förlag får en självklar plats i den vertikala kureringen vilket kan ses som positivt för mångfalden i det innehåll som exponeras för konsumenterna. Denna utveckling innebär dock att koncentrationen av makten på den svenska bokmarknaden allt tydligare knyts till de två stora koncernerna vilket vidare innebär att det blir att svårare för de oberoende aktörerna att nå fram till konsumenterna.

Som analysen visar, finns det dock inte enbart en makt i att äga innehåll utan även i att kurera det. När de två största strömningstjänsterna på marknaden är vertikalt integrerade är det allt viktigare att granska hur de använder sig av denna makt. Om ett innehåll i tjänsten inte kureras måste konsumenten aktivt söka efter det för att hitta det, vilket innebär att möjligheten för att innehållet ska upptäckas av plattformens användare är mycket begränsat. På både BookBeat och Storytel finns en mängd kurerat innehåll, där långt ifrån allt är vertikalt kurerat, men en betydande del är det. När kureringen påverkas av ekonomiska motiv innebär det att innehållet som distribueras i dessa tjänster inte kureras på lika villkor och utifrån det blir det tydligt att vertikalt integrerade strömningstjänster inte kan förstås som neutrala distributörer. I studier av dessa tjänster måste det alltid frågas vilken agenda de har genom att presentera innehållet på de sätt som de gör.

Källförteckning

Benham, Janelle (2020) Best Practices for Journalistic Balance: Gatekeeping, Imbalance and the Fake News Era i *Journalism Practice* 14(7), ss. 791–811

Berglund, Kalle och Tanderup Linkis, Sara (2022) Modelling Subscription-Based Streaming Services for Books i *Mémoires du livre / Studies in Book Culture* 13(1), ss. 1–30

Berglund, Kalle (2022) *Audiobooks: Every Minute Counts I Public Books* [Elektronisk]
Tillgänglig: <https://www.publicbooks.org/audiobooks-consumption-data/> (Hämtad 14 April 2023)

Berglund, Karl (2021) Introducing the Beststreamer i Mapping Nuances in Digital Book Consumption at Scale i *Publishing Research Quarterly* 37(2), ss. 135–151

Berglund, Karl och Steiner, Ann (2021) Is Backlist the New Frontlist?: Large-Scale Data Analysis of Bestseller Book Consumption in Streaming Services i *Patterns of Popularity: Towards a Holistic Understanding of Contemporary Bestselling Culture LOGOS* 32(1), ss. 7–24

Bhaskar, Michael (2016) *Curation: the power of selection in a world of excess* London: Piatkus

Bhaskar, Michael (2013). *The content machine towards a theory of publishing from the printing press to the digital network* New York, NY: Anthem Press

Bonini, Tiziano och Gandini, Alessandro (2019) “‘First Week Is Editorial, Second Week Is Algorithmic’”: Platform Gatekeepers and the Platformization of Music Curation’ i *Social Media and Society* 5(4)

Bourdieu, Pierre (2000), *Konstens regler. Det litterära fältets uppkomst och struktur*, Symposium Stockholm/Stehag

Creswell, John W (2014) *Research design: qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. Fjärde upplagan. Thousand Oaks: SAGE Publications

Dahlgren, Sölve (2022) *Bonnierförlagen köper förlaget Historiska Media i Lund* Boktugg [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.boktugg.se/2022/06/30/bonnierforlagen-koper-forlaget-historiska-media-i-lund/> (Hämtad 10 april 2023)

Denscombe, Martyn (2004) *Forskningens grundregler: samhällsforskarens handbok i tio punkter* Lund: Studentlitteratur

Eriksson, Maria, Fleischer, Rasmus, Johansson, Anna, Snickars, Pelle och Vonderau, Patrick (2019) *Spotify teardown: inside the black box of streaming music* Cambridge, Massachusetts: MIT Press

Hanner, Hedda, O'Connor, Alice och Wikberg, Erik (2019) *Ljudboken. Hur den digitala logiken påverkar marknaden, konsumtionen och framtiden* [Stockholm]: Svenska Förläggareföreningen

Jägerhorn, Jenny (2021) Strömningstrenden förändrar litteraturen – nu börjar algoritmer styra innehållet *Svenska Yle* [Elektronisk] Tillgänglig: <https://svenska.yle.fi/a/7-1512052> (Hämtad 6 maj 2023)

Konkurrensen på digitala plattformsmarknader i Sverige (2021) Konkurrensverket [Elektronisk] Tillgänglig: https://www.konkurrensverket.se/globalassets/dokument/informationsmaterial/rapporter-och-broschyrer/rapportserie/rapport_2021-1.pdf (Hämtad 26 mars 2023)

Larsson, Larsåke (2014) *Tillämpad kommunikationsvetenskap*. Bearbetad fjärde upplagan, Lund: Studentlitteratur

Laxgård, Kalle (2022a) Storytel Books stoppar nya böcker till Nextory: ”Ersättningen har försämrats” *Svensk Bokhandel* [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.svb.se/nyheter/storytel-books-stoppar-nya-bocker-till-nextory-ersattningen-har-forsamrats> (Hämtad 26 mars 2023)

Laxgård, Kalle (2022b) *Nextory tar in 100 miljoner – ökar fokus på lönsamhet* Svensk Bokhandel [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.svb.se/nyheter/nextory-tar-100-miljoner-okar-fokus-pa-lonsamhet> (Hämtad 20 april 2023)

Medieutveckling 2022 - Mediekonsumtion (2022) Myndigheten för press, radio och TV [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.mprt.se/globalassets/dokument/publikationer/medieutveckling/mediekonsumtion/mediekonsumtion-2022-1010.pdf> (Hämtad 28 april 2023)

Murray, Simone (2018) *The digital literary sphere: reading, writing, and selling books in the internet era* Baltimore: Johns Hopkins University Press

Määttä, Jerry (2022) Kvalitetslitteraturens synlighet i media i Määttä, Jerry, Steiner, Ann och Berglund, Karl *Skilda världar: Kvalitetslitteraturens villkor i Sverige idag* [Stockholm]: Svenska Förläggareföreningen

Napoli, Philip M. (2016) Requiem for the long tail: Towards a political economy of content aggregation and fragmentation i *International Journal of Media & Cultural Politics* 12(3), ss. 341–356

Neraal, Anders (2023) – Uhørt at forfattere blir diskriminert og utestengt *Bok365*[Elektronisk] Tillgänglig: <https://bok365.no/artikkel/uhort-at-forfattere-blir-diskriminert-og-utestengt/> (Hämtad 6 maj 2023)

Nilsson, Åsa (2010) Kvantitativ innehållsanalys i Ekström, Mats och Larsson, Larsåke (red.) *Metoder i kommunikationsvetenskap*, andra upplagan. Lund: Studentlitteratur

Perry, Martin K. (1989) Vertical integration: Determinants and effects I Willig, Robert D. och Schmalensee, Richard (red.), *Handbook of industrial organization*, Vol 1, North-Holland, Amsterdam

Prowle, Malcolm och Lucas, Michael (2016). *Management Accounting in the Contemporary Business World* Red Globe Press [Elektronisk]

Rimm, Anna-Maria (2014). Ägandekonzentration, förlagsstrategier och litterär kvalitet: Synen på vertikal integration på den svenska respektive tyska bokmarknaden i *Nordicom-Information* 36, ss. 9–28

Sevenius, Robert (2003), *Företagsförvärv: en introduktion* Lund: Studentlitteratur

Shoemaker, Pamela J. och Vos, Timothy (2009). *Gatekeeping Theory*. New York: Routledge

Steiner, Ann (2015) Selling books and digital files: A comparative study of the sales of books and e-books in Sweden i *Northern Lights* 13(1), ss. 11–27

Steiner, Ann (2014) Serendipity, promotion, and literature The contemporary book trade and international megasellers i Helgason, Jon, Kärrholm, Sara och Steiner, Ann (red.) *Hype: bestsellers and literary culture* Lund: Nordic Academic Press

Striphas, Ted (2015) Algorithmic culture i *European Journal of Cultural Studies* 18(4–5), ss. 395–412

Sundin, Staffan (2012) Ökad integration och koncentration: Den svenska bokmarknaden i förändring i Carlsson, Ulla och Johannisson, Jenny (red.) *Läsarnas marknad, marknadens läsare en forskningsantologi* Johanneshov: MTM

Thompson, John B. (2010), *Merchants of Culture. The Publishing Business in the Twenty-First Century*, Cambridge: Polity

Thompson, John B (2021) *Book wars: the digital revolution in publishing* Cambridge, UK: Polity Press

Wikberg, Erik (2022) *Bokförsäljningsstatistiken helår 2021* [Stockholm]: Svenska Förläggareföreningen och Svenska Bokhandlareföreningen

Wyser, Daniel (2022) *Ljudbokskonflikten trappas upp: Storytel tar bort sina titlar från Nextory* SVT [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.svt.se/kultur/storytel-tar-bort-sina-titlar-fran-nextory-norstedts-raben-och-sjogren-ljudbocker-forlag> (Hämtad 8 maj 2023)

Østbye, Helge, Knapskog, Karl, Helland, Knut & Larsen, Leif Ove (2004). *Metodbok för medievetenskap*. Malmö: Liber AB

Empiriskt material

Bokus-play ljudböcker i mobilen från 79 kr/månaden. Prova fritt i 30 dagar! (u.å) Bokus [Elektronisk] Tillgänglig: https://www.bokus.com/play?gclid=CjwKCAjw36GjBhAkEiwAKwIWyQd0CQIwprOVf3GE0gRJ-pfatl8gl7P1K5Bt4A1zyv1UcT2ELYcFTxoCn0gQAvD_BwE (Hämtad 10 april 2023)

BookBeat (2023) *Content Performance Coordinator Netherlands* [Inlägg på LinkedIn] Tillgänglig: <https://se.linkedin.com/jobs/view/content-performance-coordinator-netherlands-at-bookbeat-3577066904> (Hämtad 28 april 2023)

Content (u.å) BookBeat [Elektronisk] Tillgänglig: <https://jobs.bookbeat.com/departments/content> (Hämtad 10 april 2023)

Dahlgren, Sölve (2023) *Storytels rapport för helåret 2022: Ökad lönsamhet men avstannad tillväxt* Boktugg [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.boktugg.se/2023/02/16/storytels-rapport-for-helaret-2022-okad-lonsamhet-men-avstannad-tillvaxt/> (Hämtad 20 april 2023)

Dahlgren, Sölve (2018) *BookBeat: Nu är vi lönsamma för ägarna Bonniers i Sverige och Finland* Boktugg [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.boktugg.se/2018/04/04/bookbeat-nu-ar-vi-lonsamma-for-agarna/> (Hämtad 10 april 2023)

Global Content Curator (2020) Storytel [Elektronisk] Tillgänglig: <https://jobs.storytel.com/jobs/832877-global-content-curator> (Hämtad 10 april 2023)

Laxgård, Kalle (2018) *Storytels avtal – detta har hänt* Svensk Bokhandel [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.svb.se/nyheter/storytels-avtal-detta-har-hant> (Hämtad 20 april 2023)

Storytel – Ljudböcker och e-böcker för alla (u.å-a) [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.storytel.com/se> (Hämtad 10 april 2023)

Våra böcker (u.å-b) Storytel [Elektronisk] Tillgänglig: <https://press.storytel.com/product/>
(Hämtad 26 april 2023)

Storyside (u.å-c) Storytel [Elektronisk] Tillgänglig:
<https://publishing.storytel.com/se/imprints/storyside/> (Hämtad 20 april 2023)

Storytel AB (publ) Company Description (2018) Storytel [Elektronisk]
Tillgänglig: <https://investors.storytel.com/en/wp-content/uploads/sites/2/2018/12/storytel-ab-company-description-2018.pdf> (Hämtad 26 april 2023)

Year-end report January – December 2022 (2023a) Storytel [Elektronisk] Tillgänglig:
<https://investors.storytel.com/en/year-end-report-january-december-2022/> (Hämtad 10 april 2023)

Årsredovision 2022 (2023b) Storytel [Elektronisk] Tillgänglig:
<https://investors.storytel.com/sv/storytel-publicerar-arsredovisning-och-hallbarhetsrapport-for-2022/> (Hämtad 10 april 2023)

Bilaga 1

Spänningsromaner

Bara på Storytel

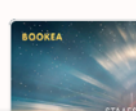
Thrillers du inte vill missa!

Visa alla

Nya spänningsromaner

Visa alla

Boktips

Sök

Bokhylla

Profil

Bildkälla: Storytel (Hämtad 20 april 2023)

Bilaga 2

← Spänning

Lyssna på hela Fjällbacka Visa alla →

★ 4,2	★ 4,0	★ 4,3	★ 4,3	★ 4,3
Isprinsessan Camilla Läckberg	Predikanten Camilla Läckberg	Stenhuggaren Camilla Läckberg	Olycksfågeln Camilla Läckberg	Tyskungen Camilla Läckberg

Både kul och krim! Visa alla →

★ 4,0	★ 4,0	★ 3,9	★ 4,2	★ 3,5
Bättre dö än illa fäkta Mattias Boström m...	Döden går på visning Anders de la Motte ...	Miraklet i Tunneber... Helena Stjernström	Herre på Tappan Micke Hansen med ...	Mord, det är mo Lena Risberg

10 böcker Följ

Joona Linna

Thrillermästaren Lars Keplers serie om kriminalkommissarie Joona Linna är sjukt spännande med högt tempo, djup och mörker.

→ En serie av Lars Kepler

Bildkälla: BookBeat (Hämtad 15 april 2023)

Bilaga 3

Bildkälla: Storytel (Hämtad 1 maj 2023)